Věstník MŽP ČR, částka 1/2020

Aktualizovaná metodická instrukce

odboru obecné ochrany přírody a krajiny a odboru legislativního Ministerstva životního prostředí

k aplikaci §8 a §9 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOPK“) upravujících povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les a náhradní výsadbu a odvody.

Článek 1

Úvodní ustanovení

1.1 Metodická instrukce vysvětluje pojmy uváděné v ZOPK a ve vyhlášce č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení, (pokud již nejsou těmito předpisy přímo definovány) a zabývá se postupem orgánů ochrany přírody (dále jen „OOP“) podle §8 a §9 ZOPK ve vztahu ke kácení dřevin rostoucích mimo les (dále jen „dřeviny“) a k ukládání náhradních výsadeb. Působnosti OOP související s ochranou dřevin jsou uvedeny v příloze č. 1. Účelem metodické instrukce je sjednocení výkonu státní správy při povolování kácení dřevin a ukládání opatření ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin.

1.2 Metodická instrukce je určena zejména OOP, ale mohou ji využít i vlastníci a správci pozemků, které nejsou určeny k plnění funkcí lesa. Metodická instrukce má přispět ke zlepšení ochrany dřevin v rámci ochrany přírody a krajiny, která je veřejným zájmem. OOP se při své činnosti řídí základními zásadami činnosti správních orgánů podle správního řádu, promítnutými do podmínek správní činnosti OOP podle ZOPK.

Článek 2

Pojmy

2.1 Kácení dřevin (k §8 odst. 1 ZOPK)

Kácením dřevin se rozumí odstranění jejich nadzemní části ve výšce pařezu. V případě dřevin s pařezovou výmladností je strom pokácen, resp. kácení je dokončeno i v případě, kdy po odstranění kmene stromu dojde k růstu nového kmene nebo nových kmenů ze spících pupenů v pařezové části kmene nebo z již existujících pařezových výmladků, které při kácení kmene nebyly odstraněny. Vyroste-li v průběhu času pařezovou výmladností nový strom, pak taková dřevina požívá ochrany jako běžná dřevina. Přitom

pařez lze chápat jako část stromu (zpravidla bázi kmene), která zůstává zakotvena kořeny v zemi. Obvyklá výška pařezu je 1/3 průměru kmene na pařezu. V případě náročných terénních podmínek lze ponechat i pařez přiměřeně vyšší. Torzem stromu se rozumí ponechání kmene vyššího, než je obvyklá výška pařezu. Pokud není torzo stromu výsledkem přirozeného působení přírodních procesů, nelze jeho umělé vytváření chápat jako kácení dřevin, ale zpravidla jako nedovolený zásah do dřevin ve smyslu §2 odst. 1 vyhlášky č. 189/2013 Sb., pokud nejde o zásah prováděný podle odst. 2 téhož ustanovení.

2.2 Funkční a estetický význam dřevin (k §8 odst. 1 ZOPK)

Funkční význam dřevin je výsledkem vyhodnocení souboru všech společenských a ekologických funkcí ve smyslu §1 písm. b) vyhlášky č. 189/2013 Sb., jako souboru funkcí ovlivňujících životní prostředí. Estetický význam dřevin je pak dán jejich působením na vnímání člověka, tj. jak prostřednictvím všech smyslů dřevina působí na city člověka a jaké v něm vzbuzuje subjektivní dojmy.

2.3 Závažné důvody pro kácení dřevin (k §8 odst. 1 ZOPK)

Závažné důvody pro kácení dřevin jsou skutečnosti, které nelze účinně eliminovat přiměřenými a obvykle dostupnými prostředky nebo postupy jinak, než pokácením dřeviny. Vzhledem k rozdílnému funkčnímu a estetickému významu konkrétních dřevin na konkrétních stanovištích mohou být stejné důvody ke kácení uváděné v žádosti o kácení posouzeny ze strany OOP odlišně.

2.4 Kácení na silničních pozemcích (k §8 odst. 1 ZOPK)

Kácením dřevin na silničních pozemcích se rozumí kácení na pozemcích, na nichž je umístěno těleso dálnice, silnice a místní komunikace a silniční pomocný pozemek (§11 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích). Roste-li dřevina na vozovkách, dopravních ostrůvcích a krajnicích dálnice, silnice a místní komunikace, tvoří pevnou překážku ve smyslu §29 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb. Při jejím odstranění (kácení) z důvodu ohrožení bezpečnosti užití pozemní komunikace, neúměrného ztížení použití silničních pozemků k účelům údržby komunikací nebo neúměrného ztížení obhospodařování sousedních pozemků se postupuje podle §15 téhož zákona. Podle něj je vlastník dálnice, silnice a místní komunikace oprávněn kácet dřeviny a postupuje přitom podle ZOPK (zejména §8). Nejde-li o kácení v krajní nouzi (§8 odst. 4 ZOPK), popř. kácení z důvodů pěstebních či zdravotních (§8 odst. 2 ZOPK), je ke kácení nezbytné povolení OOP podle §8 odst. 1 ZOPK, jakož i jiné správní akty vyžadované ZOPK (závazná stanoviska, souhlasy, výjimky apod.).

Povolení ke kácení dřevin rostoucích na silničních pozemcích je možné vydat jen po dohodě se silničním správním úřadem. Dohodou se rozumí vyjádření silničního správního úřadu podle části čtvrté správního řádu. Dohodu je třeba chápat jako procesní náležitost, která má pomoci OOP k posouzení závažnosti důvodů ke kácení uvedených žadatelem ve vztahu k veřejnému zájmu na ochraně dřevin (ochrana dřevin vs. ochrana bezpečného provozu na pozemní komunikaci). Silničními správními úřady jsou Ministerstvo dopravy ve věcech dálnic a rychlostních silnic, krajský úřad ve věcech silnic I. třídy (s výjimkou rychlostních), obecní úřad obce s rozšířenou působností pro silnice II. a III. třídy a obecní úřady ve věcech místních komunikací a veřejně přístupných účelových komunikací.

2.5 Porost (k §8 odst. 2 ZOPK)

Porostem se rozumí soubor dřevin (keřovitého, stromovitého vzrůstu nebo jejich kombinace), který vytváří kompaktní celek plošného charakteru se specifickými podmínkami (např. mikroklimatem, převážně souvislým zápojem, vzájemnými vazbami), v němž se dřeviny významně ovlivňují a zpravidla si konkurují, a který vyžaduje výchovnou probírku nebo v něm dochází k samovolné redukci počtu jedinců. Za porost proto nelze považovat např. stromořadí (liniové uspořádání stromů ve smyslu §1 písm. d) vyhlášky č. 189/2013 Sb.) nebo jiné skupiny dřevin (např. rozvolněnou skupinu dřevin nebo solitérních jedinců v parcích a na hřbitovech, příp. i ve volné krajině), ve kterých nevznikají specifické podmínky porostu a vzájemné působení dřevin, a tudíž i výchovné zásahy jsou minimalizovány, resp. mají charakter ošetřování jednotlivých dřevin. Typickým příkladem porostu je zapojený porost dřevin ve smyslu §1 písm. a) vyhlášky č. 189/2013 Sb., nebo intenzivně pěstovaný zapojený ovocný sad.

2.6 Pěstební důvody kácení dřevin (k §8 odst. 2 ZOPK)

Pěstební důvody kácení dřevin zahrnují kácení prováděné za účelem obnovy porostů nebo výchovné probírky porostů dřevin. Účelem obou typů zásahů je obnova, zachování či zvýšení funkčního a estetického významu porostů dřevin při respektování jejich vývojové dynamiky a funkčního poslání, nebo usměrnění jejich vývoje úpravou druhové nebo prostorové skladby.

2.7 Obnova porostů (k §8 odst. 2 ZOPK)

Obnovou porostů se rozumí proces nahrazování stávajícího porostu, který je odstraňován kácením, novou generací dřevin zpravidla záměrnou výsadbou, případně s využitím přirozené obnovy ze semen nebo výmladků. Účelem obnovy porostů je dlouhodobé udržení porostu na konkrétní lokalitě.

2.8 Výchovná probírka porostů (k §8 odst. 2 ZOPK)

Výchovná probírka je prováděna pomocí kladného nebo záporného výběru, při kterém dochází v průběhu růstu porostu ke snižování počtu jedinců odstraňováním nežádoucích jedinců, a to s cílem zlepšení jeho stability a zajištění dlouhodobé existence, a to vždy s ohledem na konkrétní požadovanou funkci porostu. V rámci kladného výběru jsou uvolňovány stromy, případně keře, které svým druhem, vzrůstem, tvarem a zdravotním stavem splňují požadavky, které jsou z hlediska funkce porostu preferovány, a jsou tak vytvořeny podmínky pro optimální vývoj cílových jedinců a uplatnění jejich vlastností, na které je plnění funkcí porostu vázáno. Kácením sousedních jedinců jsou tyto jejich vlastnosti podpořeny a je jim zajištěn dostatečný prostor pro růst. Při záporném výběru jsou odstraňováni jedinci s vlastnostmi, které naplňování funkcí porostu brání a pro které je možné je považovat za nežádoucí. Jde např. o jedince ve špatném zdravotním stavu, s růstovými vadami nebo jedince poškozené abiotickými a biotickými vlivy. V porostech s vysokým podílem ekologických funkcí může jít o dřeviny nežádoucího nebo nepůvodního druhu, často s invazním potenciálem. O výchovnou probírku se jedná i v případě provedení odpovídajícího výchovného zásahu v porostech dřevin založených v rámci náhradních výsadeb.

2.9 Zdravotní důvody kácení (§8 odst. 2 ZOPK)

Zdravotním důvodem pro kácení dřevin jsou situace, kdy stav a rozsah napadení dřevin významně ohrožuje okolní dřeviny. Může se jednat o výjimečné případy napadení dřevin epidemickými chorobami a masivního (kalamitního) napadení škůdci a patogeny ve smyslu §7 odst. 2 ZOPK. Za kácení ze zdravotních důvodů nelze považovat kácení suchých dřevin.

2.10 Břehové porosty a jejich údržba (k §8 odst. 2 ZOPK)

Údržbu břehových porostů při správě vodních toků zajišťuje správce vodního toku tak, aby zůstaly zachovány funkce břehových porostů, a aby se tyto nestaly překážkou znemožňující plynulý odtok vody při povodni [§47 odst. 2 písm. b) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a změně některých zákonů (vodní zákon)]. Správce vodního toku je podle §49 odst. 1 písm. b) vodního zákona oprávněn odstraňovat nebo nově vysazovat stromy a keře na pozemcích v šířce 10, 8 a 6 metrů od břehové čáry vodního toku (podle druhu vodního toku dle §49 odst. 2 vodního zákona).1) Při kácení těchto dřevin je nutné postupovat dle §8 odst. 2 ZOPK (oznamovací režim). Jelikož se často jedná o kácení dřevin, které jsou součástí významného krajinného prvku podle §3 odst. 1 písm. b) ZOPK (vodní tok, údolní niva), pak k zásahům, které by mohly vést k poškození nebo zničení nebo k ohrožení či oslabení ekologicko-stabilizační funkce významného krajinného prvku, je třeba závazné stanovisko OOP podle §4 odst. 2 ZOPK, které představuje hlavní nástroj ochrany břehových porostů (viz bod 3.2.1 a 3.2.7). Při obnově břehových porostů se přednostně využívají přirozené procesy (zejména kořenová a pařezová výmladnost, využití náletových dřevin). V případě výsadeb se využívají v místě původní druhy, které odpovídají daným stanovištním podmínkám.

2.11 Ochranné pásmo zařízení elektrizační a plynárenské soustavy a zařízení pro rozvod tepelné energie (k §8 odst. 2 ZOPK)

Ochranné pásmo zařízení elektrizační soustavy, plynárenské soustavy, resp. zařízení pro rozvod

tepelné energie, je definováno a vymezeno v §46, v §68, resp. v §87, zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů. Ochrana dřevin v okolí nadzemních vedení elektrizační soustavy je podrobně rozpracována v Metodické instrukci odboru obecné ochrany přírody a krajiny MŽP pro zajišťování agendy ochrany dřevin rostoucích mimo les v okolí nadzemních vedení elektrizační soustavy.2)

2.12 Odstraňování dřevin za účelem zajištění provozuschopnosti železniční dráhy nebo zajištění plynulé a bezpečné drážní dopravy na této dráze (k §8 odst. 2 ZOPK)

Odstraňováním dřevin za účelem zajištění provozuschopnosti železniční dráhy nebo zajištění plynulé a bezpečné drážní dopravy na této dráze je chápáno kácení dřevin rostoucích na stavbě dráhy, na stavbách na dráze, v obvodu dráhy, v ochranném pásmu dráhy3), případně i na pozemcích v sousedství dráhy jako součást opatření k ochraně dráhy ve smyslu §10 zákona č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o drahách“). Postupu podle §8 odst. 2 ZOPK se využije vždy, nejde-li o kácení podle §8 odst. 3 ZOPK nebo o kácení v krajní nouzi podle §8 odst. 4 ZOPK.

2.13 Zřejmé a bezprostřední ohrožení života či zdraví nebo hrozící škoda značného rozsahu (k §8 odst. 4 ZOPK)

Za stav dřevin, který zřejmě a bezprostředně ohrožuje život či zdraví, resp. zřejmě a bezprostředně hrozí škoda značného rozsahu (kácení v krajní nouzi), se považuje takový stav, kdy hrozí akutní nebezpečí pádu celého jedince nebo jeho významné části (např. staticky nestabilní, částečně vyvrácený nebo nakloněný strom, popř. strom, u kterého byla hrozba akutního pádu detekována, a kácení tudíž nesnese odkladu). Jde o stav stromu, kdy vzhledem k hrozícímu nebezpečí z prodlení nelze čekat na vydání povolení o kácení dřeviny (případně souhlas se zásahem do významného krajinného prvku nebo rozhodnutí o zrušení ochrany památného stromu či souhlas s ošetřením památného stromu), neboť by tím docházelo k neúměrnému zvyšování či prodlužování rizika ohrožení života či zdraví lidí. Úměrnost zmíněných rizik je přitom nezbytné posoudit především z pohledu společenské závažnosti možných důsledků pádu stromu Pro definování škody značného rozsahu lze podpůrně využít definici obdobného pojmu v zákoně č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Ten definuje značnou škodu jako škodu dosahující částky nejméně 500.000 Kč.

2.14 Náhradní výsadba (k §9 odst. 1 ZOPK)

Náhradní výsadba je nástrojem ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením dřeviny. Náhradní výsadba dřevin (stromů či keřů, popř. jimi tvořených porostů dřevin) podle §9 ZOPK je stanovována přiměřeně k ekologické újmě, ke které kácením došlo.

Za náhradní výsadbu nelze bez odůvodněné vazby na kácení dřevin z důvodu výstavby označovat jinou výsadbu, např. tu, která je prováděna jako součást stavebních záměrů (jako stavební objekty vegetačních úprav apod.)

2.15 Následná péče o dřeviny (k §9 odst. 1 ZOPK)

Následnou péčí o dřeviny se rozumí souhrn opatření a zásahů na dřevině či jejím okolí, které vytvářejí optimální podmínky pro růst dřevin a vedou ke zdárnému vývoji vysazených jedinců. Jedná se zejména o provádění výchovných řezů, pravidelnou kontrolu, případnou úpravu či odstraňování kotvících a ochranných prvků, zálivku, kypření, hnojení, odplevelování, ochranu proti chorobám a škůdcům, ochranu před vlivem mrazu a doplňování mulče.

2.16 Pozemky vhodné pro náhradní výsadbu (k §9 odst. 2 ZOPK)

Seznam pozemků vhodných pro náhradní výsadbu je povinen v souladu s §76 odst. 1 písm. a) ZOPK vést příslušný obecní úřad. Pokud je nezbytné uložit náhradní výsadbu na pozemku jiného vlastníka, než žadatele o kácení dřevin, musí s tímto záměrem tento vlastník vyslovit souhlas. Pro náhradní výsadbu je především žádoucí zvolit takové pozemky, na kterých je v souladu s územně plánovací dokumentací zajištěna dlouhodobá perspektiva vysazených dřevin.

2.17 Odvod (k §9 odst. 3 ZOPK)

Finanční kompenzace za kácení dřevin z důvodu výstavby tehdy, není-li uložena náhradní výsadba, a kompenzace za protiprávní kácení dřevin formou odvodu nejsou v praxi aplikovatelné, neboť výše odvodů a podmínky pro jejich ukládání nejsou zákonem stanoveny.

Článek 3

Aplikace §8 odst. 1 ZOPK (kácení dřevin na základě povolení)

3.1 Obecný postup

3.1.1 Povolení ke kácení dřevin je vydáváno ve správním řízení. Při správních úkonech se postupuje podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a podle §83 ZOPK.

3.1.2 V rámci vyhodnocení úplnosti žádosti o povolení kácení se ověří, zda žádost má náležitosti stanovené v §4 odst. 1 vyhlášky č. 189/2013 Sb.

3.1.3 Doporučuje se na místě ověřit údaje uvedené v žádosti, zejména identifikaci předmětných dřevin (ověření příslušnosti dřevin k danému pozemku a jejich polohy na něm), určení druhu dřevin a jejich velikosti, posouzení jejich zdravotního stavu a funkčního a estetického významu a ověření důvodů ke kácení uvedených žadatelem. Dále se prověřují skutečnosti související s ostatními zájmy chráněnými podle ZOPK (viz kap. 3.2), které jsou důležité pro správní úvahu OOP, případně jako podklad pro další správní řízení.

3.1.4 Vyhodnocení funkčního a estetického významu (viz bod č. 2.2 Funkční a estetický význam dřevin) se obvykle provádí slovně s ohledem na konkrétní podmínky na základě souhrnu jednotlivých funkcí, které dřevina plní (např. zdravotně- hygienická funkce v urbanizovaném prostoru obce, ekologicko-stabilizační funkce, krajinná dominanta, dřevina jako biotop pro další organismy), a dílčích kritérií popisujících stav dřeviny (zejména zdravotní stav, vitalita, perspektiva dřevin) s přihlédnutím ke konkrétnímu stanovišti a místu v krajině. OOP zvažuje, zda dochází k synergickému působení funkcí nebo zda převažuje pouze jedna funkce nad ostatními, a k tomu přihlíží ve své správní úvaze. Součástí vyhodnocení funkčního a estetického významu je úvaha o vzniku ekologické újmy, která kácením dřevin vznikne, resp. o jejím rozsahu.

3.1.5 OOP následně zváží funkční a estetický význam dřeviny na straně jedné a závažnost důvodů pro její pokácení na straně druhé. Poté objektivně posoudí a náležitě odůvodní, zda zájem na pokácení dřeviny převyšuje veřejný zájem na jejím zachování.4) Teprve na základě této úvahy lze vydat rozhodnutí o povolení kácení. Pokud kácením vznikne ekologická újma, součástí rozhodnutí o povolení kácení je uložení náhradní výsadby k její kompenzaci. Způsob ukládání náhradní výsadby je podrobněji popsán v čl. 8.

3.1.6 Rozhodnutí o povolení kácení musí být vždy řádně odůvodněno, a to i v případě, že se plně vyhovuje žadateli, případně všem účastníkům řízení. Z odůvodnění rozhodnutí musí být patrné, jak OOP vyhodnotil funkční a estetický význam dřevin a jak provedl správní uvážení o

závažnosti důvodů pro povolení kácení. V případě rozhodnutí o povolení ke kácení dřevin nelze postupovat podle §68 odst. 4 správního řádu, podle kterého není odůvodnění rozhodnutí třeba, jestliže správní orgán všem účastníkům v plném rozsahu vyhoví.5)

3.2 Postup při souběhu s jinými ochrannými režimy podle ZOPK

3.2.1 V rámci vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin (viz bod 3.1.4) OOP vhodným způsobem ověřuje (při místním šetření, resp. ohledání věci na místě, náhledem do nálezových databází, do katastru nemovitostí, do územního plánu apod., či v pochybnostech dotazem na příslušný OOP), zda by případným kácením nemohlo dojít k ohrožení jiných zájmů chráněných podle ZOPK, např. ochrany památných stromů, ochrany významných krajinných prvků (VKP), volně žijících ptáků, krajinného rázu, zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, zvláště chráněných území, ptačích oblastí a evropsky významných lokalit. Skutečnost dotčení jiného ochranného režimu podle ZOPK může rovněž vyplývat z podkladů předložených samotným žadatelem o povolení kácení (např. k žádosti o povolení kácení může být předloženo potřebné rozhodnutí příslušného OOP).

3.2.2 Jestliže by kácení dřevin mohlo vést k ohrožení jiných zájmů chráněných podle ZOPK a potřebné pravomocné rozhodnutí OOP příslušného ve věci dotčení jiného ochranného režimu (podrobně viz body 3.2.7 až 3.2.16) nebylo předloženo samotným žadatelem o povolení kácení, je nejprve nezbytné řešit tyto otázky jako předběžnou otázku v souladu s §57 správního řádu. OOP může v souladu s §64 odst. 1 písm. c) správního řádu řízení o žádosti o povolení kácení dřevin přerušit, obvykle tak, že vyzve žadatele, aby v určené lhůtě podal žádost o zahájení řízení příslušným OOP.

3.2.3 Podle §90 odst. 1 věty druhé ZOPK „souhlasy a závazná stanoviska vydávaná podle tohoto zákona jako podklad pro rozhodnutí podle zvláštního právního předpisu (typicky rozhodnutí podle stavebního zákona) jsou závazným stanoviskem podle správního řádu“ (§149 správního řádu). Ke kácení, o němž se rozhoduje podle ZOPK (nikoli podle zvláštního zákona), proto musí být příslušná povolení, souhlasy, závazná stanoviska či další správní akty k tomu příslušných OOP vydány formou samostatného správního rozhodnutí. Výjimkou je stanovisko podle §45i odst. 1 ZOPK (viz bod 3.2.14), které je úkonem podle části čtvrté správního řádu.

3.2.4 Kácení dřevin může OOP povolit v případě dotčení jiného ochranného režimu podle ZOPK až po získání potřebného rozhodnutí k tomu příslušného OOP, příp. stanoviska podle §45i odst. 1 ZOPK.

3.2.5 Jestliže je rozhodnutí příslušného OOP nesouhlasné, musí OOP rozhodnout tak, že se kácení nepovoluje (přednost jiného ochranného režimu podle ZOPK je zásadní skutečností pro vyhodnocení funkčního významu dřevin). Jestliže je rozhodnutí příslušného OOP souhlasné, částečně souhlasné, souhlasné s podmínkami, může OOP kácení povolit jen v rozsahu a za podmínek (včetně uložení náhradní výsadby), které nejsou v rozporu s podmínkami stanovenými v rozhodnutí příslušného OOP.

Rozhodnutí příslušného OOP ve věci jiného ochranného režimu podle ZOPK nezbavuje OOP, vedoucí řízení o žádosti o povolení kácení dřevin, povinnosti vyhodnotit v souladu s ustanovením §8 odst. 1 funkční a estetický význam dřevin a provést správní uvážení o závažnosti důvodů pro povolení kácení. Pokud OOP neshledá závažné důvody pro povolení kácení dřevin, takové kácení nepovolí, a to i v případě souhlasného rozhodnutí příslušného OOP ve věci jiného ochranného režimu podle ZOPK.

3.2.6 Pokud je k vydání rozhodnutí o povolení kácení dřevin a rozhodnutí o povolení, souhlasu,

závazném stanovisku ve věci jiného ochranného režimu podle ZOPK příslušný týž OOP, může v souladu s §83 odst. 4 ZOPK obě řízení spojit.

3.2.7 V případě žádosti o povolení kácení dřevin, které jsou součástí VKP, a kácení dřevin by mohlo vést k poškození či zničení VKP či ohrožení nebo oslabení jeho ekostabilizační funkce, je nutné závazné stanovisko příslušného OOP k zásahu do VKP podle §4 odst. 2 ZOPK. Z toho vyplývá, že závazné stanovisko je potřeba i v případě, že je zde byť jen možnost, že by jeho ekostabilizační funkce byla ohrožena nebo oslabena.

3.2.8 Dřeviny zvláště chráněné podle §48 a §49 ZOPK jsou uvedeny v příloze č. II (Seznam zvláště chráněných druhů rostlin) vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Nesplňují-li předmětné dřeviny podmínky uvedené v §49 odst. 2 ZOPK6), nebo jde-li o kriticky či silně ohrožené druhy (§49 odst. 4 ZOPK), nelze kácení povolit, pokud není příslušným OOP povolena výjimka podle §56 ZOPK.

3.2.9 Týká-li se žádost o povolení ke kácení dřeviny, která je biotopem zvláště chráněného druhu, a jejím kácením by mohlo dojít k porušení základních ochranných podmínek definovaných v §49 odst. 1 a 50 odst. 2 ZOPK, nelze kácení dřevin povolit, pokud není příslušným OOP povolena výjimka podle §56 ZOPK.

3.2.10 Je-li kácení činností vázanou na souhlas OOP v rámci bližších ochranných podmínek zvláště chráněného území, nelze kácení povolit, pokud není příslušným OOP vydán souhlas podle §44 odst. 3 ZOPK.

3.2.11 Může-li kácením dojít k poškození nebo ničení hnízd a vajec nebo odstranění hnízd druhů ptáků, kteří volně žijí na území členských států Evropské unie, anebo k vyrušování těchto ptáků [vyrušování významné z hlediska cílů směrnice Rady 2009/147/ES o ochraně volně žijících ptáků (konsolidované znění)], nelze kácení povolit, pokud není příslušným OOP stanoven odchylný postup podle §5b odst. 1 ZOPK.

3.2.12 Může-li být kácením dřeviny (dřevin) snížen nebo změněn krajinný ráz (snížením jeho estetické a přírodní hodnoty), nelze kácení povolit, pokud není příslušným OOP vydán souhlas podle §12 odst. 2 ZOPK.

3.2.13 Nachází-li se dřevina na území ptačí oblasti a kácení je činností vázanou na souhlas OOP (viz jednotlivá nařízení vlády, kterými se ptačí oblasti vymezují), nelze kácení povolit, pokud není příslušným OOP vydán souhlas podle §45e odst. 2 ZOPK.

3.2.14 Mohlo-li by kácení samostatně nebo ve spojení s jinými záměry významně ovlivnit příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost EVL nebo ptačí oblasti, nelze kácení povolit, pokud není příslušným OOP vydáno stanovisko vylučující významný vliv podle §45i odst. 1 ZOPK.

3.2.15 Mohlo-li by kácení vést k závažnému nebo nevratnému poškození či zničení předmětu ochrany evropských stanovišť anebo stanovišť evropsky významných druhů vyžadujících územní ochranu a byla-li by narušena jejich celistvost, nelze kácení povolit, pokud není příslušným OOP vydán souhlas podle §45c odst. 2 ZOPK. Vedle toho platí, že povolení, souhlas, kladné stanovisko nebo výjimku ze zákazu podle tohoto zákona pro evropsky významnou lokalitu nebo ptačí oblast může udělit OOP pouze v případě, že bude vyloučeno závažné nebo nevratné poškozování přírodních stanovišť a biotopů druhů, k jejichž ochraně je evropsky významná lokalita nebo ptačí oblast určena, ani nedojde k soustavnému nebo dlouhodobému vyrušování druhů, k jejichž ochraně jsou tato území určena, pokud by takové vyrušování mohlo být významné z hlediska účelu

tohoto zákona (§45g ZOPK).

3.2.16 Dřeviny vyhlášené jako památné stromy podle §46 odst. 1 ZOPK nelze za doby trvání jejich ochrany kácet (§46 odst. 2 ZOPK). V případě odůvodněné žádosti o jejich kácení je nutné před vydáním rozhodnutí o povolení ke kácení zrušit ochranu předmětného památného stromu podle §46 odst. 4 ZOPK ve smyslu ustanovení §56 odst. 1 tohoto zákona.

3.2.17 Má-li kácení dřevin (zejména vzhledem k rozsahu) charakter závažného zásahu, který by se mohl dotknout zájmů chráněných podle části druhé, třetí a páté ZOPK, může OOP příslušný k jeho povolení rozhodnout o provedení přírodovědného průzkumu dotčených pozemků a písemného hodnocení vlivu zamýšleného zásahu na rostliny a živočichy (biologické hodnocení) podle §67 ZOPK.

3.3 Postup při souběhu s ustanoveními jiných zákonů

3.3.1 Kácení dřevin s vazbou na ochranu kulturních památek

V případě, že jsou dřeviny součástí národní kulturní památky nebo kulturní památky chráněné zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o státní památkové péči), je nutné postupovat ve spolupráci s příslušným orgánem památkové péče. Zákon o státní památkové péči uvádí, že pokud při rozhodování jiného orgánu mohou být dotčeny zájmy státní památkové péče, je tento jiný orgán povinen vyžádat si závazné stanovisko orgánu státní památkové péče.7) Kácení lze v tomto případě povolit pouze za předpokladu souhlasného závazného stanoviska orgánu památkové péče. Pokud však OOP po vyhodnocení ekologické a estetické funkce dřevin a závažnosti důvodů kácení shledá, že nejsou splněny předpoklady pro povolení kácení, takové kácení nepovolí, a to i v případě souhlasného závazného stanoviska vydaného orgánem státní památkové péče.

Ke kácení dřevin za účelem obnovy nemovité kulturní památky podle §14 zákona o státní památkové péči je vedle závazného stanoviska k obnově kulturní památky vydávaného orgánem státní památkové péče zásadně třeba povolení podle §8 odst. 1 ZOPK, nejsou-li shledány důvody pro postup podle §8 odst. 2, 3 nebo 4 ZOPK.

3.3.2 Kácení dřevin u pozemních komunikací

Pokud má být kácení dřevin nařízeno jako opatření podle §35 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, pak v řízení vedeném silničním správním úřadem o rozsahu a způsobu provedení nezbytných opatření a o tom, kdo je provede, je nezbytné řešit povolení kácení dřevin jako předběžnou otázku. I k nařízenému kácení podle zákona o pozemních komunikacích je nezbytné opatřit si povolení ke kácení, jakož i jiné správní akty vyžadované ZOPK. Silniční správní úřad a OOP by měly v obou řízeních úzce spolupracovat a dohodnout se na rozsahu a způsobu kácení.

3.3.3 Kácení náletových dřevin na hrázích vodních děl sloužících k ochraně před povodněmi, ke vzdouvání vody nebo k akumulaci vody podle §59 odst. 1 písm. j) vodního zákona.8)

Povinnost oznámit kácení dřevin rostoucích na hrázích založená ustanovením §59 odst. 1 písm. j) vodního zákona je zvláštní „oznamovací“ povinností oproti povinnosti oznámit kácení z titulů stanovených v §8 odst. 2 ZOPK. Ustanovení o ochraně dřevin a o povolování jejich kácení (§7 a 8 ZOPK) se při postupu podle §59 odst. 1 písm. j) vodního zákona nepoužijí, tedy ani oznámení kácení dřevin na hrázích se neřídí oznamovacím režimem §8 odst. 2 ZOPK a §4 vyhlášky č. 189/2013 Sb. Vlastník vodního díla je povinen oznámit OOP kácení všech dřevin - tedy i těch, které nedosahují obvodu kmene 80 cm ve výčetní výšce 130 cm nad zemí, neboť §59 odst. 1 písm. j)

vodního zákona žádný limit pro oznámení nestanoví. OOP na základě došlého oznámení prověří, zda se skutečně jedná o náletové dřeviny (dřeviny, u kterých je jednoznačně zřejmé, že nebyly uměle vysazeny), popřípadě (je-li to v daném případě možné), zda je kácení dřevin z hlediska údržby vodního díla v řádném stavu [§59 odst. 1 písm. b) vodního zákona] nezbytné. OOP dále prověří (je-li třeba, i dotazem k jinému příslušnému OOP), zda zamýšleným kácením nedojde k porušení podmínek ochrany památných stromů (§46 ZOPK), podmínek ochrany zvláště chráněných rostlin a živočichů (§49 a 50 ZOPK) a ochrany volně žijících ptáků (§5a ZOPK).

Pokud OOP dospěje k názoru, že se nejedná o náletové dřeviny, nebo k názoru, že by kácením dřevin došlo k nedovolenému zásahu do ochranného režimu památného stromu, do ochranného režimu zvláště chráněných druhů rostlin, zvláště chráněných živočichů nebo volně žijících ptáků, postupuje neprodleně tak, aby bylo zabráněno činnosti v rozporu se ZOPK. Nepostačí-li samotné informování vlastníka vodního díla a upozornění na nutnost získat pravomocné povolení ke kácení dřevin, resp. pravomocnou výjimku ze zákazů u památných stromů, zvláště chráněných druhů rostlin nebo živočichů (§56 ZOPK) či stanovení odchylného postupu (§5b odst. 1 ZOPK), je nutné kácení omezit nebo zakázat podle §66 ZOPK.

3.3.4 Kácení dřevin v okolí nadzemních vedení elektrizační soustavy - viz Metodická instrukce odboru obecné ochrany přírody a krajiny MŽP pro zajišťování agendy ochrany dřevin rostoucích mimo les v okolí nadzemních vedení elektrizační soustavy2).

3.3.5 Kácení dřevin u železničních drah

Odstraňování dřevin ze strany provozovatelů dráhy za účelem zajištění provozuschopnosti železniční dráhy nebo zajištění plynulé a bezpečné drážní dopravy na této dráze musí být oznámeno písemně nejméně 15 dnů předem orgánu ochrany přírody, který je může pozastavit, omezit nebo zakázat, pokud odporuje požadavkům na ochranu dřevin. Orgán ochrany přírody však tak může učinit na rozdíl od ostatních možností kácení dřevin dle §8 odst. 2 ZOPK (viz bod č. 4.3) pouze na základě závazného stanoviska drážního správního úřadu, vydávaného příslušným regionálním pracovištěm (Územním odborem Praha, Plzeň, Olomouc) podle §56a odst. 2 zákona o drahách.

S účinností od 15. ledna 2020 došlo zákonem č. 367/2019 Sb. mimo jiné i ke změně §10 zákona o drahách upravujícího režim odstraňování dřevin s ohledem na bezpečnost nebo plynulost drážní dopravy anebo provozuschopnost dráhy. Tato změna vyčlenila dřeviny z výčtu zdrojů ohrožení dráhy uvedených dosud v odst. 1. Nově formulované ustanovení §10 odst. 3 zákona o drahách zakládá provozovateli dráhy oprávnění odstraňovat a oklešťovat stromoví a jiné porosty ohrožující bezpečnost nebo plynulost drážní dopravy anebo provozuschopnost dráhy v případě, kdy tak po předchozím upozornění provozovatele dráhy neučinil jejich vlastník v přiměřené lhůtě a v rozsahu, které jsou stanoveny v tomto upozornění. Při splnění postupu podle §10 odst. 3 zákona o drahách proto není jako součást oznámení o kácení dřevin vyžadováno doložení vlastnického práva či nájemního nebo uživatelského vztahu oznamovatele k příslušným pozemkům.

Stromoví a jiné porosty, které při svém pádu mohou zasáhnout do průjezdného průřezu dráhy, jsou nově dle §10 odst. 3 stromovím ohrožujícím bezpečnost nebo plynulost drážní dopravy nebo provozuschopnost dráhy. Povinností oznamovatele je tyto skutečnosti doložit a předmětné dřeviny řádně identifikovat.

Nová právní úprava sice prohlašuje stromoví a jiné porosty, které při svém pádu mohou zasáhnout do průjezdného průřezu dráhy, za ohrožující bezpečnost nebo plynulost drážní dopravy nebo provozuschopnost dráhy, neznamená to však, že veškeré dřeviny nacházející se v dopadové vzdálenosti od kolejiště mohou být provozovatelem dráhy bez dalšího pokáceny, nebo že je

dokonce novou právní úpravou stanovena provozovateli dráhy povinnost takové dřeviny pokácet. Při jejich odstraňování tedy musí být v každém jednotlivém případě posuzována míra tohoto ohrožení podle konkrétních skutkových okolností, tj. zda jde vzhledem ke konkrétnímu stavu stromů a konkrétním poměrům lokality o ohrožení pouze hypotetické, nebo předvídatelné. Tomuto výkladu kromě ústavního principu proporcionality (poměřovat míru ohrožení zájmu na ochraně zdraví a bezpečnosti cestujících s mírou ohrožení zájmu na ochraně životního prostředí) nasvědčuje i skutečnost, že ani upravené znění §10 zákona o drahách nestanoví, že se v tzv. dopadové vzdálenosti od dráhy dřeviny nacházet nesmějí, resp. že provozovatel dráhy, příp. vlastník má povinnost je odstranit, a dále že připouští nejen odstraňování, ale i oklešťování stromoví (ořezy nevhodných větví), a rovněž možnost, že provozovatel dráhy určí vlastníkovi dřevin rozsah zásahu (např. provedení redukčního řezu snižujícího výšku stromu, provedení technických opatření k zabránění pádu dřevin - viz obdobná opatření k zabránění padání kamenů apod.).

Principem proporcionality se řídil ve svém rozsudku č.j. 1 As 299/2019-42 ze dne 18.12.2019 i Nejvyšší správní soud, který v něm mimo jiné konstatoval, že prostá existence stromů určité výšky a dopadové vzdálenosti do dráhy nemůže sama o sobě představovat nebezpečí pro dráhu, pokud správní orgány dostatečně nezkoumaly, zda je nebezpečí pádu těchto stromů do dráhy reálné. Správní orgány jsou povinny zjistit okolnosti, z nichž se nebezpečí podává, např. stáří či zdraví stromu, morfologii terénu či stav podloží. Touto další okolností nemůže být pouze možný budoucí extrémní (tedy nikoliv běžný) klimatický jev, který by mohl strom v budoucnu zasáhnout. Má-li nebezpečí spočívat v tom, že na pozemku rostou stromy, které mohou (s ohledem na svoji výšku a dopadovou vzdálenost) do dráhy spadnout, pak nařízení odstranění stromů, které by vzhledem ke své výšce a vzdálenosti mohly do dráhy železnice spadnout, musí být podloženo konkrétními skutkovými zjištěními, z nichž hrozící nebezpečí pádu stromů vyplývá. Nepostačí pouze hypotetická možnost, že určitý strom by v případě pádu mohl zasáhnout dráhu, třebaže aktuálnímu nebezpečí pádu tohoto stromu nic nenasvědčuje.

Přestože se uvedený rozsudek vztahuje k právnímu stavu v době před nabytím účinnosti zákona č. 367/2019 Sb., vyjádřený právní názor lze aplikovat i na současnou právní úpravu. Z nového znění §10 zákona o drahách vyplývá, že jsou v něm nyní podrobněji definovány dřeviny jako zdroj ohrožení bezpečnosti nebo plynulosti drážní dopravy nebo provozuschopnosti dráhy (jsou to ty, které rostou v tzv. dopadové vzdálenosti), nicméně nadále je třeba v konkrétních případech posuzovat míru ohrožení podle skutkových okolností a porovnávat veřejné zájmy (veřejný zájem na ochraně zdraví a bezpečnosti cestujících na straně jedné a vlastnická práva, jakož i práva na ochranu životního prostředí na straně druhé)9).

Ustanovení §10 odst. 3 zákona o drahách se týká všech drah (tedy mimo drah železničních i drah tramvajových, trolejbusových, lanových a jiných). Vzhledem k tomu, že §8 odst. 2 ZOPK se vztahuje pouze na dřeviny u železniční dráhy, ke kácení dřevin u ostatních drah je třeba povolení dle §8 odst. 1 ZOPK.

Pokud by oznámeným kácením dřevin u železničních drah mohly být ohroženy další obecně či zvláště chráněné části přírody, je OOP oprávněn oznámené kácení omezit nebo zakázat podle §66 ZOPK.

Článek 4

Aplikace §8 odst. 2 ZOPK (Oznámení o kácení dřevin)

4.1 Vyhodnocení oprávněnosti podání oznámení o kácení dřevin provádí OOP podle §8 odst. 2 ZOPK.

4.2 Při vyhodnocení úplnosti oznámení se OOP řídí ustanovením §4 odst. 2 vyhlášky č. 189/2013 Sb.

4.3 Při vyhodnocení odůvodněnosti kácení vyplývají důvody ke kácení ze základních pojmů (viz bod č. 2.6 až 2.12), případně vydaných metodických pokynů (Společné sdělení odboru obecné ochrany přírody a krajiny a odboru legislativního k výkladu pojmů „porost, pěstební důvody kácení dřevin, obnova porostů, výchovná probírka porostů zveřejněné ve Věstníku MZP č. 1/2014 10), Metodická instrukce odboru obecné ochrany přírody a krajiny MŽP pro zajišťování agendy ochrany dřevin rostoucích mimo les v okolí nadzemních vedení elektrizační soustavy2). Důvodem pro kácení v oznamovacím režimu podle §8 odst. 2 ZOPK jsou pouze: pěstební důvody, údržba břehových porostů prováděná při správě vodních toků, odstraňování dřevin v ochranném pásmu elektrizační a plynárenské soustavy prováděné při provozování těchto soustav, odstraňování dřevin v ochranném pásmu zařízení pro rozvod tepelné energie prováděném při provozování těchto zařízení, odstraňování dřevin za účelem zajištění provozuschopnosti železniční dráhy nebo zajištění plynulé a bezpečné drážní dopravy na této dráze, a zdravotní důvody. V případě přijetí oznámení o kácení dřeviny je žádoucí prověřit reálný stav dřevin v terénu včetně důvodnosti jejich kácení.

4.4 OOP má podle §8 odst. 2 ZOPK možnost oznámené kácení pozastavit, omezit nebo zakázat v případě, že odporuje požadavkům na ochranu dřevin. Jde o případy, kdy nejsou splněny podmínky pro „oznamovací režim“ (důvody pěstební, zdravotní nebo kácení podle zvláštních předpisů), nebo kdy veřejný zájem na zachování dřeviny převyšuje zájem na jejím pokácení. Vzhledem k tomu, že podle §8 odst. 2 ZOPK vzniká po 15 dnech od podání oznámení právo kácet, je třeba, aby před uplynutím této lhůty bylo příslušným OOP (pokud je to nezbytné) zahájeno řízení o pozastavení, omezení nebo zákazu kácení. Společně se zahájením správního řízení je třeba vydat předběžné opatření podle §61 správního řádu, kterým bude oznamovateli přikázáno, aby se zdržel kácení do doby nabytí právní moci rozhodnutí o pozastavení, omezení nebo zákazu oznámeného kácení. Pokud bude tento postup uplatněn v případě odstraňování dřevin za účelem zajištění provozuschopnosti železniční dráhy nebo zajištění plynulé a bezpečné drážní dopravy na této dráze, informuje orgán ochrany přírody neprodleně o zahájení správního řízení o pozastavení, omezení nebo zákazu kácení podle §8 odst. 2 ZOPK příslušný drážní úřad. Drážní úřad má v tomto řízení postavení dotčeného správního orgánu a vydává v rámci něj závazné stanovisko podle §56a odst. 2 zákona o dráhách. V tomto závazném stanovisku drážní úřad posoudí nezbytnost kácení z pohledu zajištění provozuschopnosti železniční dráhy a plynulé a bezpečné drážní dopravy na této dráze. Pokud by pozastavením, omezením nebo zákazem kácení došlo k ohrožení tohoto účelu, vydá drážní úřad nesouhlasné závazné stanovisko. Pokud by s obsahem závazného stanoviska orgán ochrany přírody nesouhlasil, musel by být takový rozpor řešen postupem podle §136 odst. 6 správního řádu. S ohledem na prolínání kritérií, která jsou v řízení o pozastavení, omezení nebo zákazu oznámeného kácení posuzována (stav dřevin v relaci k ohrožení bezpečnosti provozu dráhy a drážní dopravy), vyžaduje řešení každého případu velmi úzkou součinnost obou správních úřadů.

4.5 Při vyhodnocení oznámení o kácení dřevin zvažuje OOP možné ohrožení dalších zájmů chráněných podle ZOPK či dotčení ustanovení jiných zákonů obdobně jako v řízení o žádosti o povolení kácení (srov. článek 3.2 a 3.3.). Jestliže by oznámené kácení mohlo vést k porušení jiných ustanovení ZOPK nebo jiných zákonů, učiní OOP vhodné opatření k zabránění protiprávnímu kácení (může jím být zejména informování oznamovatele o nutnosti získat potřebná povolení, souhlasy, závazná stanoviska apod., či omezení nebo zákaz kácení podle §66 ZOPK).

Článek 5

Aplikace §8 odst. 3 ZOPK

Zmocnění uvedené v §8 odst. 3 ZOPK bylo naplněno vyhláškou č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení. K aplikaci některých ustanovení této vyhlášky bylo vydáno

Metodické doporučení odboru obecné ochrany přírody a krajiny MŽP, zveřejněné ve Věstníku

MŽP č. 8/2013.11)

Článek 6

Aplikace §8 odst. 4 ZOPK („kácení v krajní nouzi“)

6.1 Oprávnění provést kácení dřevin podle §8 odst. 4 ZOPK má vedle vlastníka nebo nájemce pozemku jakákoliv další právnická nebo fyzická osoba.

6.2 Náležitosti oznámení jsou uvedeny v §4 odst. 2 vyhlášky č. 189/2013 Sb.

6.3 Vyhodnocení odůvodněnosti kácení spočívá v úvaze o naplnění podstaty pojmů bezprostřední ohrožení života, zdraví, bezprostřední hrozba škody značného rozsahu (viz bod č. 2.13).

6.4 Nutnou náležitostí oznámení vyplývající z §4 odst. 2 písm. e) vyhlášky č. 189/2013 Sb., je doložení skutečností nasvědčujících tomu, že byly splněny podmínky pro postup podle §8 odst. 4 ZOPK, zejména že byla naplněna podmínka bezprostředního ohrožení života, zdraví, případně bezprostřední hrozba škody značného rozsahu. Za doložení těchto skutečností lze považovat zejména fotodokumentaci stavu stromu před kácením, svědeckou výpověď apod. V případě kácení provedeného složkami integrovaného záchranného systému se postupuje dle §4 odst. 3 vyhlášky č. 189/2013 Sb.

6.5 V případech, kdy by OOP prokázal neoprávněné použití („zneužití“) §8 odst. 4 ZOPK, pak vzhledem k tomu, že dřevina je již pokácena, je na místě vést řízení o uložení pokuty, případně aplikovat §86 odst. 2 ZOPK a uložit provedení přiměřeného náhradního opatření k nápravě.

Článek 7

Aplikace §8 odst. 5 ZOPK

Zmocnění uvedené v §8 odst. 5 ZOPK bylo naplněno vyhláškou č. 189/2013 Sb. o ochraně dřevin a povolování jejich kácení. K aplikaci některých ustanovení této vyhlášky bylo vydáno Metodické doporučení odboru obecné ochrany přírody a krajiny MŽP, zveřejněné ve Věstníku MŽP č. 8/2013.10)

Článek 8

Aplikace §8 odst. 6 ZOPK

8.1 Ke kácení dřevin pro účely stavebního záměru povolovaného v řízeních podle stavebního zákona uvedených v §8 odst. 6 ZOPK a zakončených územním rozhodnutím vydává OOP závazné stanovisko, a to na žádost žadatele.

V případě, že je třeba kácet dřeviny z důvodů stavebního záměru nevyžadujícího rozhodnutí o umístění stavby (viz §79 odst. 2 a §103 odst. 1 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon), je k jejich kácení nezbytné povolení OOP podle §8 odst. 1 ZOPK; povolení OOP podle §8 odst. 1 ZOPK je zejména třeba ke kácení dřevin za účelem realizace stavebního záměru podléhajícího ohlášení stavebnímu úřadu (§104 stavebního zákona) a stavebního záměru, pro nějž je vydáván územní souhlas (§96 stavebního zákona).

8.2 Žádost o závazné stanovisko OOP podle §8 odst. 6 ZOPK musí splňovat náležitosti žádosti o povolení kácení dřevin vyplývající z §4 odst. 1 vyhlášky č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení. Oprávněnost postupu dle §8 odst. 6 a důvod ke kácení dřevin dokládá žadatel projektovou dokumentací záměru.

8.3 Při vydávání závazného stanoviska podle §8 odst. 6 ZOPK postupuje OOP obdobně jako při vydávání povolení ke kácení (viz článek 3), tzn. zváží funkční a estetický význam dřeviny na straně

jedné a závažnost důvodů spočívající v kolizi se stavebním záměrem na straně druhé. Poté objektivně posoudí a náležitě odůvodní, zda zájem na pokácení dřeviny převyšuje veřejný zájem na jejím zachování. OOP přitom vychází z předložené projektové dokumentace. Jestliže vznikne kácením dřevin ekologická újma, je součástí závazného stanoviska i uložení náhradní výsadby včetně následné péče o dřeviny.

8.4 Závazné stanovisko obsahuje dle §149 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, závaznou část a odůvodnění. V závazné části OOP uvede řešení otázky, která je předmětem závazného stanoviska, ustanovení zákona, které zmocňuje k jeho vydání, a další ustanovení, na kterých je obsah závazné části založen. V odůvodnění uvede důvody, o které se opírá obsah závazné části závazného stanoviska, podklady pro jeho vydání a úvahy, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, na kterých je obsah závazné části založen. Vzor závazného stanoviska je uveden v příloze č. 2 této metodické instrukce.

8.5 V případě odvolání proti rozhodnutí vydanému stavebním úřadem, které směřuje proti obsahu závazného stanoviska ke kácení dřevin a uložení náhradní výsadby, se postupuje podle ustanovení §149 odst. 5 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád (odvolací správní orgán si vyžádá potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska). Zvláštní podmínky pro zrušení nebo změnu závazného stanoviska v odvolacím a přezkumném řízení, resp. v rámci obnovy řízení, upravuje §4 odst. 9 až 11 zákona č. 183/2006, stavební zákon.

8.6 Orgánu ochrany přírody vydávajícímu závazné stanovisko podle §8 odst. 6 ZOPK přísluší v souladu s §4 odst. 6 zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon, kontrola dodržování jeho podmínek; stavební úřad je zároveň podle tohoto ustanovení povinen poskytnout OOP součinnost potřebnou ke kontrole. Při zjištění nedodržování podmínek jím vydaného závazného stanoviska podá OOP podnět orgánu ochrany přírody příslušnému k projednání přestupků podle ZOPK, které takovým jednáním mohly být spáchány (zejména přestupek kácení dřeviny bez povolení podle §87 odst. 2 písm. e), §87 odst. 3 písm. d), resp. §88 odst. 1 písm. c) ZOPK, nebo přestupek nesplnění povinnosti náhradní výsadby podle §87 odst. 1 písm. g) ZOPK, resp. §88 odst. 1 písm. h) ZOPK), pokud sám není orgánem příslušným k jejich projednání.

8.7 OOP i stavební úřady na základě §70 odst. 2 ZOPK informují ekologické spolky o zamýšlených zásazích a zahajovaných správních řízeních, včetně vydávání závazného stanoviska podle §8 odst. 6 ZOPK.

Článek 9

Aplikace §9 odst. 1 ZOPK (Uložení náhradní výsadby)

9.1 Náhradní výsadba (viz bod 2.14) ve vazbě na §9 ZOPK představuje nástroj, kterým je realizována kompenzace ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin.

9.2 Náhradní výsadbu je potřeba stanovovat přiměřeně, to znamená v přiměřené výši vzhledem k hodnotě kácené dřeviny, resp. k ekologické újmě, která kácením dřeviny vznikla. Úvaha o ekologické újmě vzniklé kácením dřevin je součástí vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin, prováděného OOP v rámci vedeného správního řízení o povolení kácení (viz bod 3.1.4). Součástí správní úvahy je odůvodnění případného neuložení náhradní výsadby.

9.3 Ke stanovení rozsahu náhradní výsadby (počtu, velikosti jedinců, taxonu a délky povýsadbové péče) je vhodné použít postup podle aktuální verze metodiky Agentury ochrany přírody a krajiny ČR Oceňování dřevin rostoucích mimo les včetně výpočtu kompenzačních opatření za kácené nebo poškozené dřeviny. Metodika a příslušná softwarová aplikace (internetová kalkulačka) oceňování dřevin je dostupná na www.ocenovanidrevin.nature.cz.

9.4 OOP náhradní výsadbu ukládá vždy, dospěje-li ve správní úvaze k tomu, že kácením dřevin dojde k ekologické újmě. Zároveň přihlíží k návrhu na kompenzaci újmy, pokud ji žadatel sám navrhuje.

9.5 Výrok rozhodnutí o uložení náhradní výsadby za pokácené dřeviny je neoddělitelnou součástí výroku rozhodnutí o povolení kácení dřevin. Případné odvolání proti uložení náhradní výsadby je nutno vždy považovat za odvolání proti rozhodnutí o povolení ke kácení. Při vydání souhlasného závazného stanoviska ke kácení dřevin podle §8 odst. 6 ZOPK se náhradní výsadba stanovuje v tomto závazném stanovisku. Články 9.1 až 9.4 se při stanovení náhradní výsadby použijí obdobně.

9.6 OOP ve výroku rozhodnutí určí místo (identifikací pozemku, resp. jeho části) a lhůtu pro provedení náhradní výsadby, dále taxon, počet, velikost jedinců a délku povýsadbové péče.

9.7 OOP může uložit následnou péči (viz bod č. 2.15) o dřeviny vysazené jako náhradní výsadba v souladu s §9 odst. 1 ZOPK po dobu maximálně 5 let. V zájmu řádného vývoje náhradní výsadby dřevin je žádoucí uložit provádění následné péče o ni po dobu nejvýše možnou, tedy 5 let. Za účelem optimalizace následné péče o vysázené dřeviny lze pro stanovení podmínek využít standardy péče o přírodu a krajinu, řada A Arboristické standardy - standard SPPK A 02 001 Výsadba stromů - dostupné na http://www.standardy.nature.cz.

Článek 10

Aplikace §9 odst. 2 ZOPK

Při aplikaci §9 odst. 2 ZOPK se vychází z popisu uvedeného v bodě č. 2.16.

Článek 11

Aplikace §9 odst. 3 ZOPK

Ustanovení §9 odst. 3 předpokládá povinnou kompenzaci za dřeviny kácené s povolením orgánu ochrany přírody z důvodu výstavby. Stanovení povinnosti zaplatit v těchto případech odvod, pokud nebyla uložena náhradní výsadba, bylo vedeno snahou přimět investory k pečlivému zvažování umístění a provedení staveb s ohledem na zachování stávajících dřevin. V situaci, kdy nebyl vydán zvláštní zákon k provedení odvodové povinnosti (a odvody tedy nelze ukládat), se jeví jako jediná možnost řešení kompenzace ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin z důvodu výstavby uložení náhradní výsadby.

Článek 12

Aplikace §9 odst. 4 ZOPK

12.1 Přiměřená náhradní opatření k nápravě v souvislosti s poškozováním dřevin lze ukládat pouze podle §86 ZOPK.

12.2 Za přiměřená náhradní opatření k nápravě jsou vedle náhradních výsadeb považována pěstební opatření, která prokazatelně prodlužují perspektivu jiných dřevin.

12.3 Přiměřená náhradní opatření k nápravě podle §86 nijak neomezují možnost uložení sankcí - pokut podle §87 a §88 ZOPK.

Ing. Linda Stuchlíková

ředitelka odboru obecné ochrany přírody a krajiny

JUDr. Libor Dvořák

ředitel odboru legislativního

Příloha č. 1

Působnosti OOP související s ochranou dřevin

Ustanovení zákona č. 114/1992 Sb.	**Kompetence**	**Forma**	**Mimo ZCHÚ a jejich OP a mimo vojenské újezdy a objekty důležité pro obranu státu**	**V PR a PP a jejich OP mimo CHKO, NP a jeho OP mimo vojenské újezdy a objekty důležité pro obranu státu**	**V NP, CHKO, včetně všech NPR a NPP a jejich OP mimo vojenské újezdy a objekty důležité pro obranu státu**	**Na území vojenských újezdů**	**Na pozemcích a stavbách, které tvoří součást objektů důležitých pro obranu státu mimo vojenské újezdy**
§4 odst. 2	závazné stanovisko k zásahu do VKP ze zákona	ZS, R	OÚ ORP - mimo EVL v EVL - KÚ	KÚ	AOPK, správy NP, ustanovení se v ZCHÚ uplatňuje pouze podpůrně (zpravidla ve 3. a 4. zóně CHKO)	újezdní úřady, ustanovení se nevztahuje na činnosti konané v přímé souvislosti se zajištěním obrany nebo bezpečnosti státu	MŽP
§4 odst. 2	závazné stanovisko k zásahu do registrovaných VKP	ZS, R	pověřený OÚ mimo EVL V EVL - KÚ	v ZCHÚ a jejich OP se nepoužívá	v ZCHÚ a jejich OP se nepoužívá	újezdní úřady, ustanovení se nevztahuje na činnosti konané v přímé souvislosti se zajištěním obrany nebo bezpečnosti státu	MŽP

EPIS

§4 odst. 1	omezení rušivé činnosti stanovením závazných podmínek	R	OÚ ORP mimo ZCHD KÚ pro ZCHD	KÚ	AOPK, právy NP	újezdní úřady	MŽP
§4 odst. 3	uložení zajištění či použití prostředků k zabránění nadměrnému úhynu rostlin nebo živočichů	R	OÚ ORP mimo ZCHD KÚ pro ZCHD	KÚ	AOPK, správy NP	újezdní úřady	MŽP
§4 odst. 1	povolení ke kácení dřevin	R	OÚ včetně území CHKO	KÚ	AOPK, správy NP s výjimkou území CHKO (v CHKO pouze území maloplošných ZCHÚ a jejich OP)	újezdní úřady, ustanovení se nevztahuje na činnosti konané v přímé souvislosti se zajištěním obrany nebo bezpečnosti státu	MŽP
§4 odst. 6	závazné stanovisko ke kácení dřevin	ZS	OÚ včetně území CHKO	KÚ	AOPK, správy NP s výjimkou území CHKO (v CHKO pouze území maloplošných ZCHÚ a jejich OP)	újezdní úřady, ustanovení se nevztahuje na činnosti konané v přímé souvislosti se zajištěním obrany nebo bezpečnosti státu	MŽP

EPIS

§4 odst. 2 a 4	přijímají oznámení o kácení a rozhodují o pozastavení, omezení nebo zákazu kácení	R	OÚ ORP	KÚ	AOPK, správy NP	újezdní úřady, ustanovení se nevztahuje na činnosti konané v přímé souvislosti se zajištěním obrany nebo bezpečnosti státu	MŽP
§9 odst. 1	uložení náhradní výsadby dřevin	R, ZS	OÚ včetně území CHKO	KÚ	AOPK, správy NP s výjimkou území CHKO (v CHKO pouze území maloplošných ZCHÚ a jejich OP)	újezdní úřady, ustanovení se nevztahuje na činnosti konané v přímé souvislosti se zajištěním obrany nebo bezpečnosti státu	MŽP
§12 odst. 2	souhlas z hlediska krajinného rázu	ZS, R	OÚ ORP	KÚ	AOPK, správy NP	újezdní úřady, ustanovení se nevztahuje na činnosti konané v přímé souvislosti se zajištěním obrany nebo bezpečnosti státu	MŽP
§43 odst. 1	povolování výjimek ze zákazů v ZCHÚ	R, OOP	ust. platí jen v ZCHÚ	KÚ	AOPK, správy NP	újezdní úřady	MŽP
§44 odst. 3	souhlas k činnostem a zásahům podle bližších ochranných podmínek ZCHÚ	ZS, R, OOP	ustanovení platí jen v ZCHÚ	KÚ	AOPK, správy NP	újezdní úřady	MŽP

EPIS

§45c odst. 2	souhlas se zásahy, které by mohly vést k závažnému nebo nevratnému poškození nebo ke zničení evropských stanovišť anebo stanovišť evropsky významných druhů vyžadujících územní ochranu tvořících předmět ochrany nebo k narušení celistvosti	ZS, R	KÚ	KÚ	AOPK, správy NP	újezdní úřady	MŽP
§45e odst. 2	souhlas k činnostem v ptačích oblastech	ZS, R	KÚ	KÚ	AOPK, správy NP	újezdní úřady	MŽP
§45i odst. 1	stanovisko k záměrům z hlediska vlivu na EVL a PO	S	KÚ	KÚ	AOPK, správy NP	újezdní úřady	MŽP
§46 odst. 2	souhlas k ošetřování památného stromu	R	pověřený OÚ	KÚ	AOPK, správy NP	újezdní úřady	MŽP
§46 odst. 3	souhlas ke stanoveným činnostem v ochranném pásmu památného stromu	ZS, R	pověřený OÚ	KÚ	AOPK, správy NP	újezdní úřady	MŽP
§56 odst. 1	výjimky ze zákazů u památných stromů	R	pověřený OÚ	KÚ	AOPK, správy NP	újezdní úřady	MŽP
§56 odst. 1	výjimky za zákazů ZCHD rostlin a živočichů	R	KÚ	KÚ	AOPK, správy NP	újezdní úřady	MŽP

EPIS

§56 odst. 6	závazné stanovisko k zákazům ZCHD rostlin a živočichů	ZS	KÚ	KÚ	AOPK, správy NP	újezdní úřady	MŽP
§66	omezení a zákaz činnosti	R	ČIŽP, OÚ ORP, KÚ	ČIŽP, KÚ	ČIŽP, AOPK, správy NP	ČIŽP, újezdní úřady	MŽP, ČIŽP
§80 odst. 2	nařízení omezení nebo zastavení škodlivé činnosti	R	ČIŽP	ČIŽP	ČIŽP	ČIŽP	ČIŽP
§86 odst. 2	uložení přiměřených náhradních opatření	R	OÚ ORP, KÚ, ČIZP	KÚ, ČIŽP	ČIŽP, AOPK, správy NP	ČIŽP, újezdní úřady	MŽP, ČIŽP
§87 odst. 1 až 3	rozhodování o přestupcích	R	OÚ ORP, ČIŽP, stráž přírody (pouze blokové pokuty)	KÚ, ČIŽP, stráž přírody (pouze blokové pokuty)	ČIŽP, správy, stráž přírody (pouze blokové pokuty)	ČIŽP, újezdní úřady, stráž přírody (pouze blokové pokuty)	MŽP, ČIŽP
§88 odst. 1 a 2	rozhodování o jiných správních deliktech	R	OÚ ORP, ČIŽP	KÚ, ČIŽP	ČIŽP, AOPK, správy NP	ČIŽP, újezdní úřady	MŽP, ČIŽP

Ustanovení zákona č. 254/2001 Sb., o vodách (vodní zákon)	**Kompetence**	**Forma**	**Mimo ZCHÚ a jejich OP a mimo vojenské újezdy a objekty důležité pro obranu státu**	**V PR a PP a jejich OP mimo CHKO, NP a jeho OP mimo vojenské újezdy a objekty důležité pro obranu státu**	**V NP, CHKO, včetně všech NPR a NPP a jejich OP mimo vojenské újezdy a objekty důležité pro obranu státu**	**Na území vojenských újezdů**	**Na pozemcích a stavbách, které tvoří součást objektů důležitých pro obranu státu mimo vojenské újezdy**

EPIS

§59 odst. 1 písm. j)	přijímají oznámení o kácení náletových dřevin na hrázích sloužících k ochraně před povodněmi, ke vzdouvání vody nebo k akumulaci vody		OÚ ORP	KÚ	AOPK, správy NP	újezdní úřady	MŽP

Použité zkratky:

AOPK Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

KÚ krajský úřad

NP národní park

NPR národní přírodní rezervace

NPP národní přírodní památka

CHKO chráněná krajinná oblast

OÚ obecní úřad

OP ochranné pásmo

ORP obec s rozšířenou působností

R rozhodnutí

S stanovisko

ZS závazné stanovisko

ZCHU zvláště chráněné území

EPIS

Příloha č. 2

Vzor závazného stanoviska vydávaného podle §8 odst. 6 ZOPK

NÁZEV ÚŘADU

ADRESÁT

V ..... dne .....

Č.j. .....

Vyřizuje .....

ZÁVAZNÉ STANOVISKO

Obecní úřad ..... jako věcně a místně příslušný správní orgán ochrany přírody a krajiny ve smyslu §7 odst. 2, §61 odst. 1 písm. a) a §109 odst. 3 písm. b) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, a podle §75 odst. 1 písm. a) a §76 odst. 1 písm. a) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), a ve smyslu ustanovení §10 a 11 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na základě žádosti pana/paní/společnosti ....., bytem/sídlem/IČ ..... (dále jen „žadatel“), zastoupeného/é na základě plné moci ze dne ..... panem/paní/společností ....., vydává

jako dotčený orgán v souladu s ust. §4 odst. 2 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), s ust. §149 odst. 1 správního řádu, podle ust. §8 odst. 6 a §9 odst. 1 zákona toto závazné stanovisko:

I.

žadateli se

ne / uděluje souhlas

k pokácení ..... ks ..... o obvodu ..... / ..... m^2 (*uvede se počet a druh dřevin, u každého stromu obvod ve výšce 130 cm nad zemí, u zapojeného porostu plocha v m^2*) rostoucího/ch na pozemku p.č ..... v k.ú ..... (pozemek ve vlastnictví/spoluvlastnictví/v nájmu žadatele).

Toto závazné stanovisko není povolením ke kácení dřevin, ale je vydáno pro účely územního řízení/územního řízení s posouzením vlivů na životní prostředí/společného územního a stavebního řízení/společného územního a stavebního řízení s posouzením vlivů na životní prostředí (*vybrat konkrétní druh řízení*) vedeného stavebním úřadem pro stavbu ..... dle přiložené projektové dokumentace ....., zhotovitel ....., číslo/rok .....

Závazné stanovisko se vydává za těchto podmínek:

1. Kácení dřevin/zapojeného porostu je možné provést pouze v případě realizace výše uvedené stavby.

2. Omezení doby kácení na dobu vegetačního klidu (např. v souladu s ustanovením §5 vyhl. č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení, ve znění pozdějších předpisů). Výjimečně lze stanovit jiný termín (např. zahájení výstavby).

3. .....

II.

žadateli se

stanovuje

povinnost provedení náhradní výsadby ..... ks (*počet jedinců*) ..... (*stanovení jejich vzrůstu / let zapěstování*) ke kompenzaci ekologické újmy, za těchto podmínek:

1. Náhradní výsadba bude provedena na p.p.č ..... v k.ú ..... (pozemek je ve vlastnictví/spoluvlastnictví žadatele/ve vlastnictví jiné osoby).

2. Náhradní výsadba bude provedena nejpozději do ..... včetně.

Současně se žadateli stanovuje povinnost pečovat o vysazené dřeviny po dobu ..... let (*lze až do 5 let*) ode dne provedení výsadby. Následná péče bude spočívat v následujícím jednání:

1. *např. v zálivce ..... (lze stanovit i podmínky zálivky), odplevelení (lze stanovit kdy bude provedeno), provádění pěstebních řezů, opravách kotvení, lze stanovit i technické zabezpečení dřeviny...*

2. .....

Odůvodnění

..... (*identifikace žadatele*) požádal dne ..... obecní úřad ..... o souhlas ke kácení dřevin rostoucích mimo les v souvislosti se stavbou .....

Popis ověření skutečností uvedených v žádosti na místě/ na základě místní znalosti a na základě předložené projektové dokumentace (případně dalších podkladů - odborný posudek apod.). Vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin, posouzení závažnosti důvodů ke kácení, důvody pro vydání souhlasu/nesouhlasu, pro uložení podmínek a přiměřené náhradní výsadby, následné péče atd.

Poučení

Podle ust. §149 správního řádu není závazné stanovisko samostatným rozhodnutím a nelze se proti němu odvolat. Obsah závazného stanoviska je závazný pro výrokovou část rozhodnutí vydaného podle zvláštních předpisů.

Proti obsahu závazného stanoviska se lze odvolat v rámci odvolání proti rozhodnutí stavebního úřadu.

---

1) Podle §49 odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb. mohou správci vodních toků při výkonu správy vodního toku, pokud je to nezbytně nutné a po předchozím projednání s vlastníky pozemků užívat pozemků sousedících s korytem vodního toku, a to:

a) u vodních toků, které jsou vodními cestami dopravně významnými, nejvýše v šířce do 10 m od břehové čáry,

b) u ostatních významných vodních toků jiných než pod písmenem a) nejvýše v šířce do 8 m od břehové čáry,

c) u drobných vodních toků nejvýše v šířce do 6 m od břehové čáry.

2) Věstník MŽP č. 7/2013

3) **Obvod dráhy** je podle §4 zákona č. 266/1994 Sb. území určené územním rozhodnutím pro umístění stavbu dráhy. Obvod dráhy u celostátní dráhy a u regionální dráhy je vymezen svislými plochami vedenými hranicemi pozemků, které jsou určeny pro umístění dráhy a její údržbu. Obvod dráhy u ostatních drah je vymezen svislými plochami vedenými 3 m od osy

krajní koleje, krajního nosného nebo dopravního lana, krajního vodiče trakčního vedení, nebo hranicemi pozemku, určeného k umístění dráhy a její údržby, nejméně však 1,5 m od vnějšího okraje stavby dráhy, pokud není dopravní cesta dráhy vedena po pozemní komunikaci.

Stavba dráhy je podle §5 zákona č. 266/1994 Sb. stavba cesty určené k pohybu drážních vozidel a stavba, která rozšiřuje, doplňuje, mění nebo zabezpečuje dráhu bez ohledu, zda je v obvodu dráhy či nikoliv.

Ochranné pásmo dráhy tvoří podle §8 zákona č. 266/1994 Sb. prostor po obou stranách dráhy, jehož hranice jsou vymezeny svislou plochou vedenou:

a) u dráhy celostátní a u dráhy regionální 60 m od osy krajní koleje, nejméně však ve vzdálenosti 30 m od hranic obvodu dráhy,

b) u dráhy celostátní, vybudované pro rychlost větší než 160 km/h, 100 m od osy krajní koleje, nejméně však 30 m od hranic obvodu dráhy,

c) u vlečky 30 m od osy krajní koleje,

d) u speciální dráhy 30 m od hranic obvodu dráhy, u tunelů speciální dráhy 35 m od osy krajní koleje,

e) u dráhy lanové 10 m od nosného lana, dopravního lana nebo osy krajní koleje,

f) u dráhy tramvajové a dráhy trolejbusové 30 m od osy krajní koleje nebo krajního trolejového drátu.

4) Viz Rozsudek NSS sp. zn. 4 As 20/2008

5) Viz závěr č. 88 ze dne 26.3.2010 poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu

6) Sdělení sekretariátu rozkladové komise o výkladech právních předpisů, přijatých výkladovou komisí ministra životního prostředí zveřejněné ve Věstníku MZP č. 3/2000 a Věstníku MŽP č. 9/2000 - pod pojmem “pěstovány v kulturách” se v ustanovení §49 odst. 2 písm. b) zákona o ochraně přírody a krajiny rozumí, že jde o rostliny úmyslně vysazené, cíleně pěstované člověkem pro užitek nebo okrasu a neponechané samovolnému vývoji bez zásahů nebo vlivů člověka.

7) Podle §11 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb. vydávají správní úřady a orgány krajů a obcí svá rozhodnutí podle zvláštních právních předpisů, jimiž mohou být dotčeny zájmy státní památkové péče na ochraně nebo zachování kulturních památek nebo památkových rezervací a památkových zón a na jejich vhodném využití, jen na základě závazného stanoviska obecního úřadu obce s rozšířenou působností, a jde-li o národní kulturní památky, jen na základě závazného stanoviska krajského úřadu. Závazné stanovisko orgánu státní památkové péče může mít v některých případech formu rozhodnutí (§44a zákona č. 20/1987

Sb.), které by mělo předcházet povolení ke kácení dřevin.

8) Podle §59 odst. 1 písm. j) zákona č. 254/2001 Sb. je vlastník vodního díla povinen odstraňovat náletové dřeviny z hrází sloužících k ochraně před povodněmi, ke vzdouvání vody nebo k akumulaci vody; na tyto povinnosti se s výjimkou ochrany památných stromů, zvláště chráněných druhů rostlin, zvláště chráněných živočichů a volně žijících ptáků, nevztahuje zákon o ochraně přírody a krajiny. Před jejich odstraněním, není-li nebezpečí z prodlení, je vlastník vodního díla povinen oznámit svůj záměr orgánu ochrany přírody.

9) Viz rovněž např. Nález Ústavního soudu Pl. ÚS 11/01 ze dne 6.3.2002

10) Věstník MŽP č. 1/2014

11) Věstník MŽP č. 8/2013

EPIS